

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marţi, Joia şi Sâmbătă.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele şi inserţiunile

să se adreseze Administraţiei tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondenţele

să se adreseze Redacţiei „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 34.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două-ori 24 fl., — de trei-ori 30 fl.
rëndul cu litere garmond.

Revistă.

Sibiu, 6 Aprilie n.

Martî la orele 2 d. a. a fost primit în audienţă la Viena prim-ministrul ungar, baronul Fejérváry, împreună cu ministrul de interne Kristóffy. Acest din urmă s'a prezentat în faţa Maiestăţii Sale pentru a-i comunica intenţiunea ce o are de a se retrage din minister şi a începe o agitaţie în ţară pentru formarea unui partid, care la proximele alegeri pentru dietă să dea o majoritate parlamentară pe care să se poată răzîmă guvernul şi Coroana.

Rolul viitor al ministrului de interne Kristóffy, care a revocat ordonanţele referitoare la restrângerea dreptului de liberă întrunire numai pentruca să-şi deschidă sieşi calea de a ţine în întruniri, îl descrie astfel ziarul „Budapesti Hirlap” în numărul din 4 Aprilie:

„Fejérváry-eştii au făcut să se creadă la locul preainalt, că pe baza actualului drept de alegere niciodată nu se va putea forma un parlament, în care să aibă majoritate direcţia care voeste conservarea transacţiei dela 1867, aşa cum e înţeleasă ea în Viena. Dar după ce la Viena se doareşte, ca direcţia aceasta să fie menţinută cu orice preţ, mai bucuros se calcă în picioare orice lege. Acum se calcă în picioare legea fundamentală care regulează convocarea dietei, iar mai târziu va fi lucru mai mic şi o disparenţă greşală de formă — după mersul ideilor lui Tisza, — chiar şi aruncarea la o parte a legii electorale, dându-se voie terii să aleagă deputaţi, însă pe baza unui drept electoral stabilit prin ordinaţiune (decret). Nu spunem, că octroarea dreptului electoral universal ar fi lucru hotărît; dar dacă agitaţia plănuită din partea lui Kristóffy va da semne că duce la scop: octroarea intră în cadrele posibilităţii.”

Agitaţia o va duce deci ex-ministrul de interne Kristóffy pe tema votului universal, singură chemată

să adune masele, socialiştii şi naţionalităţile, în jurul guvernului. Şi dl Kristóffy crede, că până la toamnă va putea să convingă ţara despre greşala cea mare comisă din partea coaliţiei atunci, când a dus lucrurile până la cuţit, şi acum stă neputincioasă şi aşteaptă să-i cadă mură 'n gură.

Iar alegerile nu se vor face decât numai la toamnă. Aşa s'a luat hotărîre într'un conziliu de coroană, ţinut sub prezidenţia Maiestăţii Sale tot Martî, la orele 4. Au luat parte la acest conziliu de coroană toţi ministrii comuni, Goluchowski, Pietreich şi Burian, apoi ministrul-prezident ungar, baronul Fejérváry. Hotărîrea s'a luat pe baza articolului de lege X din anul 1867, în care se spune, că în caz de disolvare, parlamentul trebuie să se întrunească încă în anul acela, astfel, ca să aibă vreme să voteze budgetul anului următor şi să cenzureze socotelile de stat ale anului premergător, iar pentru a se face acestea, e destul dacă alegerile noi pentru dieta ţării se fac la toamnă.

Despre hotărîrea aceasta ţara va fi încunoştiinţată prin un manifest, care va fi publicat Duminecă în foaia oficioasă, şi prin placate va fi adus şi la cunoştinţa publicului, care nu ceteşte ziare.

Alt eveniment însemnat e apoi faptul, că prim-ministrul Fejérváry a avut Mercuri întrevvedere cu Kossuth, în locuinţa lui Barabás Béla, în scopul de a se afla o nouă modalitate pentru eşirea din impas. Fireşte, nu se ştie nimica despre rezultatul întrevederii; se dă însă cu socoteală, că ministrul-prezident ungar a adus solie nouă coaliţiei dela Maiestatea Sa, de înţelesul, că pe baza programului Coroanei, comunicat şefilor partidelor coaliate în 23 Septembrie anul trecut, coaliţia poate primi puterea, dacă voeste. Întâlnirea s'a făcut în casă străină, pentruca lumea să nu afle nimica despre cele întâmplare. Şi lumea

totuşi a aflat numai decât. Pertractările între Kossuth şi Fejérváry au durat aproape două ceasuri. Că ce va eşi din această nouă întorsătură dată lucrurilor, vom vedea nu peste mult. Deocamdată se tipăreşte manifestul Monarhului către ţară, în toate limbile patriei, pentruca Duminecă să poată fi afişat în toate comunele, dând de ştire că alegerile nu se fac; dar nu e imposibil, că tipărit gata manifestul să rămână neexpedat, ca maculatură prin podurile tipografiei de stat din Budapesta, pentruca dacă se poate ajunge la înţelegere cu coaliţia, — alegerile se fac în termenul legal.

Bazele înţelegerii, ar fi următoarele: Un guvern nou, compus din bărbaţi cari nu sunt angajaţi politiceşte, să facă nouă alegeri, sub lozincă *votului universal*. Oricare ar fi rezultatul alegerilor, dieta să voteze budgetul, contingentul de recruţi şi noua lege electorală, cu votul universal, apoi parlamentul să fie de nou disolvat, pentru a se face alegerile pe baza votului universal.

Ideea se zice că a venit dela coaliţie, iar Monarhul, căruia a fost comunicată Martî, n'ar fi străin de realizarea ei. Eri, Joi, prim-ministrul Fejérváry a fost primit de nou în audienţă, pentru a face raport Maiestăţii Sale despre rezultatul pertractărilor avute cu Kossuth.

Că ce va mai fi vom vedea!

Conferenţa Românilor. Cetitorii nostri îşi vor mai aduce aminte, că pe 20 Septembrie anul trecut fusese convocată o conferenţă electorală română la Sibiu, care însă a fost oprită din partea autorităţilor locale. S'a dat recurs la guvern în contra opreliştei, dar guvernul a binevoit a aproba oprirea. Mercuri a primit dl *Dr. Liviu de Leményi*, unul dintre convocatorii conferenţei, răspuns la recursul înaintat, spunându-i-se, că opreliştea a trebuit să fie aprobată nu numai din motivele, pe care le aduseseră autorităţile locale, ci chiar şi pentru aceea, pentruca

„naţionalităţile nu sunt investite cu drepturi speciale politice, şi astfel nu există îndreptăţire legală pentru ţinerea de întruniri politice de caracter naţional”. Foarte frumos! Numai să nu vină cumva vremea, când alţii vor căuta să aplice principiul acesta şi asupra Maghiarilor!

Din protopresbiterate.

Sinodul protopresbiterat în Turda.

— 2 Aprilie n.

În 11 Martie v. s'a ţinut sinodul protopresbiterat ordinar al tractului Turda. Despre decursul acestuia, precum şi despre concluzele luate raportează următoarele:

Sinodul a fost prezidat şi deschis cu o potrivită vorbire prin dl protopresbiter Iovian Murăşan. Notar a fost dl Vincenţiu Orăsan, preot în Agărbiciu.

Bărbaţi de încredere se aleg prin aclamare domnii Vasile Orăsan, preot şi Dr. Valer Moldovan, adv.

Urmează exmiterea comisiunilor pentru cenzurarea actelor de alegere a membrilor sinodali. În urma rapoartelor acestor comisii se verifică toţi membrii, atât din cler, cât şi mireni, cu excepţia membrului Andronic Groza din Gazd, care a emigrat în America. Astfel sinodul a decis ca în comuna aceasta să se facă alegere nouă.

După aceasta se dă cetire raportului protopresbiterului despre activitatea, gestiunea şi starea protopresbiteratului.

În raportul acesta se cuprind o mulţime de date interesante faţă de progresul îmbucurător ce l-a realizat tractul nostru şi în anul acesta şi astfel cred a fi de interes general să spicuesc unele din ele.

La punctul 1. *afaceri oficioase administrative* aflăm că numărul esibitelor au fost 853, cu 149 mai puţine ca anul trecut, ceea ce se mulţameşte faptului, că s'au împuţinat restanţele de pe la oficiile parohiale.

Cauze desciplineare nu au fost nici una. Semn de ordine şi bună înţelegere.

Vizitaţiunile canonice s'au făcut la timp şi rezultatul lor e satisfăcător.

Vedem mai departe din raport, că biblioteca tractuală deja e pe cale de a se

pe care Gheorghe i-le-a spus, într-o atâta şi-a pierdut tot cumpătul, încât făcând spume la gură de mânie şi scărşnind din dinţi, a poruncit ostaşilor, cari erau de faţă, ca pe Gheorghe să-l înţape cu sulţele şi să-l ducă să-l închidă în temniţă şi să-l supună la munci.

Ducând ostaşii pe viteazul lor general la închisoare, după porunca împăratului l-au întins jos pe pământ cu faţa în sus, apoi pe piept i-au răsturnat o piatră mare, şi înclinând uşa, l-au lăsat singur, sub acea piatră până a doua zi. Piatra cu greutatea ei i-a turtit pieptul, sfărâmându-i oasele. Generalul însă suferind sfărâmarea pieptului său, mulţamia lui Dumnezeu, că l-a învrednicit să primească şi el mucenicia, cum o primise tatăl său.

În ziua următoare împăratul a poruncit de l-au scos pe Gheorghe din închisoare şi l-au adus înaintea adunării. Văzând împăratul pe mucenicul, care cu pieptul zdrobit şi plin de sânge, abia se putea ţine pe picioare, l-a întrebat: Ce e Gheorghe? Ți-a venit mintea la cap, ori mai stăruieşti ne-supunere?

(Va urma).

FOIŞOARĂ.

Sfântul, Marele Mucenic Gheorghe, Purtătorul de biruinţe.

(Urmare.)

— Şi, care este adevărul acela? a întrebat Magnenţie.

— Adevărul este însuşi Cristos Dzeu, pe care voi îl goniţi.

— Ce? Doar nu eşti şi tu creştin?

— Da, răspunde Gheorghe, rob sunt al lui Cristos Dumnezeu, într-o Carele nădăjduind am venit aici.

Aceste cuvinte ale Viteazului auzindu-le adunarea, s'a pornit o gălgâie şi o gâlceavă nemaipomenită. Toţi vorbeau ca eşiţi din minte, aşa că nu se mai putea înţelege nimic din acel zgomot.

Gheorghe şi Împăratul. Într'un târziu Împăratul venindu-şi în fire a poruncit să se facă linişte. După ce au tăcut toţi, Împăratul privind cu dragoste la Gheorghe, a încercat cu vorbe dulci să-l ademenească şi să-l înduplece ca să se lăpăde de Cristos şi să slujească idolilor. El i-a zis:

— Ascultă-mă Gheorghe: Eu am preţuit mult neamul tău slăvit, frumseţea ta şi mai mult vitejia şi înţelepciunea ta. De aceea te-am şi înălţat până la cea mai înaltă deregătorie, punându-te aproape, aproape asemenea mie. Şi acum îţi vorbesc ca un tată, care te iubeşte şi căruia îi pare rău de fapta ta cea neînţeleaptă. Te povăţuesc deci, cu toată dragostea să nu te lipseşti de slava ta ostăşească şi de cinstea înaltei tale deregătorii. Gândeşte-te că tu eşti menit de Dumnezeii să fi pavăza şi mândria împărăţiei noastre şi să nu te pui împotriva hotărârii Dumnezeilor, luându-te şi tu după vorbele fără socotinţă ale unor nebuni, cari aduc vrajbă între cetăţeni şi micşorează şi slăbesc puterea împărăţiei. Aceea, la ce Dumnezeii te-au menit pe tine tu nu poţi fi decât numai fiind credincios lor, Dumnezeilor, legilor, împărăţiei şi poruncilor noastre. Altfel, păcat de tinereţele tale, înzestrate cu aşa minunate daruri dumnezeieşti, păcat să-ţi curmi tu calea cea strălucită prin fapte nesocotite. De aceea, ascultă-mă, iubite Gheorghe, vino-ţi în simţiri, întoarce-te la calea cea bună, rămânând credincios Dumnezeilor, împărăţiei şi nouă, părăsind pe creştinii netrebnici.

Iar viteazul a răspuns: Dacă tu, împărate, ai voi prin mine să cunoşti pe adevăratul Dumnezeu şi i-ai aduce jertfă de laudă, tu te-ai învrednici de o împărăţie vecinică, statornică şi plină de neschimbătoare fericire, nu cum este aceea, în care te desmierzi acum şi care e trecătoare, deşartă, împreună cu atâtea griji, greutate şi suferinţe. Deci, împărate, câtă vreme adevărul şi dreptatea sunt cu mine şi celorlalte am spus eu nimic nu se poate zice împotriva, eu nu mă dau nici înlături, nici îndărăt, ci statornic rămân lângă adevăr, lângă Cristos Dzeu, de care nu mă vor putea depărta nici lipsirea mea de deregătorie, pe care mi-ai încredinţat-o, nici înfricoşări, nici munci, nici moarte.

Gheorghe în închisoare şi la munci. Iubia împăratul pe Gheorghe pentru vitejia şi înţelepciunea lui, dar mai mult se iubia pe sine pentru slava cea deşartă. El, împăratul, pornise pe prăpastie ca gonaciul al legii creştineşti, şi acum nu se mai putea opri. El socotia, că ar fi o necinste pe slava împărăţiei sale să cunoască înaintea lumii că ce a făcut, nebuneşte a făcut şi că acum se pleacă înaintea tinărului său general. De aceea când a auzit cuvintele,

practică întrucât fondul bibliotecii face în bani gata 229 cor. 28 fileri și în baze restante 114 cor. plus prețul unui dulap de 50 cor.

Cu fondul acesta toată averea fondului protopresbiterial face 1005 cor. 45 fileri. Sumă încă modestă. Dar socotind că acum 2—3 ani încă nu era nimic e un progres îmbucurător care ne îndreptățește la speranțe frumoase în viitor.

Interesante sunt și datele despre

2. *Afacerile bisericesti.* Aici cetim, că din 30 biserici numai 9 sunt de piatră, dar că deja în anul acesta sunt în pregătire de a se edifica biserici nouă în trei comune.

A răposat preotul din Ațintiș Dionisiu Pop Mărginean, iar parohia Custiș a fost întregită prin Ioan Opiș.

Numărul sufletelor e de 14.717 cu un spor de 53 față de anul trecut.

Din aceștia abia 30% știu serie și ceti. Numărul lor însă a crescut față de anul trecut cu 230.

Convieșuirile ilegale au scăzut cu 11 față de anul trecut. Treceți religioși la noi au fost 27, dela noi 11.

3. *Afaceri școlare.*

Nu chiar îmbucurător e tabloul ce ni-l ofer școalele. Avem în tract 14 școale din cari 5 cu edificii necorăspunzătoare.

Dintre 14 învățători sunt numai 3 definitivi. În schimb însă, dintre cei constituiți au fost afară de unul toți cualificați.

Dintre copiii obligați la școală, din 1151 au cercetat o 1000.

Faptul acesta, precum și împrejurarea, că numărul învățătorilor necualificați s'a redus la unul, ne îndreptățește a spera că numărul cel mare al analfabeților va scădea.

4. *Afaceri epitropești.* Aici raportul protopresbiterial ne dă date și cifre interesante despre averea tractului care e în progres observabil față de anul trecut.

După cetirea acestui raport sinodul îl ia cu aprobare la cunoștință, atât în general, cât și în special, iar dlui protopop i-se votează mulțămită protocolară pentru zelul și acurateța dovedită în redactarea lui.

De asemenea se iau aprobător la cunoștință raportul comitetului prezentat prin preotul George Murășan, precum și rațiociniul cenzurat de o comisiune în frunte cu Ioan Iliescu, preot.

Se aproabă și budgetul cu suma proiectată de 1510 cor. 72 fileri la venite și tot atâtea la eșite.

Urmează alegerea epitropiei și comitetului protopresbiterial pe 3 ani.

Se aleg în comitet: Vincențiu Orășan și Ioan Hopârtean, din cler și Dr. V. Moldovan, Ioan Vesean, Ioan Lupescu și Teofil Pop, dintre mireni.

Suplenți G. Comșa, Teodor Langa și Iacob Mușiu, mireni.

În epitropie: George Murășan din cler, Mihail Terișan, Ioan Radu și Iosif Racolța, mireni. Suplenți: Vasile Cirtlan și Vasile Radu.

Implinite astfel toate agendele curente a urmat o propunere de multă importanță și gravitate prezentată și motivată cu temei de propunătorul Vincențiu Orășan, preot.

E vorba despre acquirarea unei case acomodate pentru locuința protopresbiterului și a cancelariei protopresbiterale.

Sunt cinci ani de când s'a transpus la Turda sediul protopresbiteratului. În acești 5 ani cancelaria și locuința protopopească s'a mutat de 3-ori și în curând va trebui să se mute din nou.

Pentru că parohia centrală are o casă veche parohială într'un virf de deal, dar absolut necorăspunzătoare.

Astfel protopopul a trebuit să-și ia odaie în chirie.

Aceasta nu poate merge așa mult timp. Nu se poate uni cu demnitatea oficiului protopopesc, că aproape în fiecare an să se mute cu acte și arhiva din casă în casă.

Pe lângă aceea relațiile locale sunt de așa că chiria în proporție cu prețul în-
travilanelor e cu mult mai mare.

Astfel a venit dl Orășan și în urma lui comitetul protopopesc la ideea că nu ar fi bine să se cumpere o casă acomodată ori să se zidească o atare casă pe un loc potrivit din banii luați împrumut pe amortizare, iar anuitățile să se plătească parte din sumele destinate anume pentru chiria protopresbiterului parte prin unele resurse nouă.

Astfel tractul după 15—20 ani s'ar alege cu o avere care luata la an cu 5—6 mii peste 20 de ani va valora de sigur dublu atâtea.

După o discuție meritoasă la care au luat parte mai mulți preoți și mireni s'a primit unanim propunerea care anunță necesitatea cumpărării unei locuințe pentru protopresbiter și cancelarie protopresb.

Suma de lipsă se va acui printr'un împrumut, pentru a cărui acordare va fi rugat respectuos Prea Ven. Consistor.

Parohia Turda încă va contribui cu 1300—1400 cor., pentru care ie va deveni comproprietară în proporția cuvenită. Totodată se va ruga și Ven. Consistor pentru un ajutor.

Ce întrece se va lua împrumut pe amortizare, iar anuitățile se vor acoperi din următoarele izvoare:

1. Din fondul protopresbiterial anual 100 cor.

2. Din chiria ce o plătește de prezent fondul 160 cor.

3. Protopresbiterul ofere anual 100 c.

4. Dela 31 parohii à 5 cor. anual 155 cor.

5. Dela 30 parohii à 10 cor. anual 300 cor.

6. Din venite extraordinare 30 cor. Total 845 cor.

S'a ales apoi o comisiune mixtă, care se studieze chestia, se umble după o casă potrivită eventual, un loc bun de edificat. Când se va fi orientat apoi îndestul să vină în fața unui sinod extraordinar cu o propunere detaliată și bine studiată.

Astfel sperăm că s'a pus prima peatră la un lucru bun și necesar. Acum numai să avem energie și bunăvoință și dorul ni-se va realiza.

Cu aceasta am relatat cât se poate de fidel decursul sinodului protopresbiterial. Înainte de cuvintele de încheiere ale protopresbiterului ne-am depărtat cu conștiința liniștită a unui lucru bine isprăvit.

Raportor.

Sinod protopresbiterial în Dej.

(Fine). Gherla, 25 Martie n.

În privința stării materiale comunele bisericesti stăteau foarte rău. Mai nu erau bani bisericesti, cu atât mai puțin fonduri și fundațiuni. Iar acum, afară de comunele Esc, Muncel, Poiana Blenchi, Secel și Dragomirești, pretutindenea sunt și s'a ameliorat mult și administrarea averilor bisericesti. În privința aceasta se află date prețioase în raportul din anul 1900.

În ce privește averea protopresbiteratului ca atare, acela nu avea la anul 1885 decât un fond administrativ cu un capital de 80 floreni, carele abea l'au încasat prin proces dela unii debitori epitropii Iov Imbuzan și Ioan Giurginea. Azi acel fond constă din 481 cor. 74 fil. depuși la „Someșana” în Dej.

Iar în anul 1900 s'a înființat un fond permanent pentru salarizarea în viitor a protopresbiterului tractual, care condus corect și cu zel din partea epitropului Gavril Hango, spiritual la penitențiarul din Gherla, astăzi dă un capitol de 1708 cor. 81 fil. depuși și aceștia la bancă spre fructificare.

Apoi încheie zicând, că dacă a ajuns la rezultatele amintite, este a se atribui pe lângă nizuințele sale neîntrerupte și preoției, mai cu samă celei tinere, fără de spriginul căreia nu putea lucra cu succesul obținut și evident mai sus.

Membrii sinodului au ascultat cu încredință atențiune raportul protopresbiterului, și după cetire la propunerea parohului Ioan Giurginea, pentru activitatea sa de 20 de ani ca protopresbiter al acestui tract, plină de roade mănoase pe toate terenurile vieții bisericesti, școlare, epitropești și sociale, cu toate greutățile imenze ce a avut de învins, i-au votat deplină re-

cunoștință și profundă mulțămită protocolară, ceea ce i-se va comunica și în scris prin extras protocolar.

A urmat apoi cetirea raportului epitropesc prin epitropul Gavril Hango, spiritual la penitențiarul reg. ung. regn. din Gherla, din care extragem următoarele:

Fondului protopresbiterial administrativ. întemeiat la anul 1869 prin contribuiri dela preoți, la finea anului 1905 prezintă un capital de 481 cor. 74 fil. depus spre fructificare la „Someșana” în Dej.

Fondul are statute votate de sinodul protopresbiterial la 21 Februarie 1895 nr. 44 și aprobate de ven. consistor arhidiecezan la 22 April 1895 nr. 2216 Epitr.

Scopul fondului este: acoperirea trebuințelor de cancelarie ale scaunului și oficiului protopresbiterial, apoi prevederea cu diurne și spese de călătorie a membrilor sinodali, comitetului și epitropiei protopresbiterale când se vor prezenta la ședințele ordinare și în fine pentru alte scopuri culturale gr. ort. rom. din acest protopresbiterat.

Precum vedem scopul fondului este atât de vast, încât numai din mijloacele de alimentare prevăzute în statute, acela nici peste secolu nu se va putea ajunge. De aceea epitropul lansează ideea, că după ce fondul pentru salarizarea protopresbiterului va ajunge la capitalul prevăzut în statutele aceluia, mijloacele pentru alimentarea acestui fond să se traducă pentru alimentarea aceluia.

Fondul protopresbiterial provizor pentru salarizarea curentă a protopresbiterului cu 400 cor. anual dela comunele bisericesti s'a inactivat cu începutul anului 1900 prin concludul sinodului pp. dela 24 Iunie 1900 nr. 5 aprobat de Prea ven. consistor arhidiecezan la 4 Dec. 1900 nr. 5832 Plen., modificându-se însă repartitia prin concludul sinodului pp. dela 10/23 Martie 1905 nr. 14 când i-s'au statorit statutele, aprobate de Prea ven. consistor arhidiecezan la 5 Sept. 1905 nr. 5798 Plen.

Taxe restante la comunele bisericesti la finea anului 1905 sunt 358 cor. din cari salar de pe acel an nesolvit încă protopresbiterului 346 cor. Se observă, că protopresbiterul de prezent are un salar — fără venitele accidentale — de 3000 cor., și anume: din fondurile arhidiecezane 600 cor., dela parohie și dela stat 1600 cor., din fondul acesta protopresbiterial 400 cor. și din vizitațiunile canonice și pentru ținerea examenelor tot dela comunele bisericesti circa 400 cor.

Fondul protopresbiterial permanent pentru salarizarea viitoare a protopresbiterului, s'a înființat deodată cu fondul precedent și are aceleași statute, dar s'a inactivat numai cu începutul anului 1901. Aceasta prezintă azi un capital real de 1708 cor. 81 fil. depuși spre fructificare, și 610 cor. 60 fil taxe restante la preoți, la învățători și la o comună bisericescă. Statutele cum s'a zis mai sus, s'au tipărit și împărțit comitetului bisericesti spre conformare. Istoricul lui se poate vedea din cuprinsul statutelor și din rapoartele publicate până acum în acest ziar despre sinoadele protopresbiterale din acest tract.

Cu părere de rău observă însă epitropul, că o mare parte din preoți nu se conformează statutelor și nu s'au îngrijeste pentru încasarea regulată a taxelor și așa fondul păgubește mult în interese și se îngreunează mult și administrațiunea lui. În urma acestei împrejurări sinodul recercă pe oficiul protopresbiterial a îndruma pe toți încă odată la observarea strictă a statutelor și la încasarea regulată a taxelor sub urmări disciplinare.

Biblioteca protopresbiterială la finea anului 1904 a constat din 47 opuri în 49 exemplare în valoare de 198 cor. 20 fil. și din un capital de 35 cor. 67 fil. depus spre fructificare. Taxe restante la preoți sunt 94 cor.

Biblioteca are regulament votat în conferența preoțească ținută în Dej a 18/31 Dec. 1901 prin concl. 13, aprobat de Prea ven. consistor arhidiecezan prin clauzula de datul 24 Sept. 1902 nr. 9966 bis.

Bibliotecar a fost ales în conferența preoțească din anul trecut înv. Aug. Herman din Dej pe un nou period de trei ani.

Intreagă averea protopresbiterială (fără valoarea 327 cor. 87 fil. a bibliotecii protopresbiterale, fără valoarea de 45 cor. a utenziliilor aparținătoare fondului administrativ — cari nu aduc nici un venit, și fără taxele restante dela botezuri — necunoscute încă în totul de pe anul 1905 în lipsa de rapoarte dela unii preoți) la finea anului 1905 prezintă o valoare curată de 3159 cor. 15 fil.

După cetirea raportului detaliat, sau examinat rațiociniile, cari aflându-se deplin exacte, s'a dat epitropiei absolutor și s'au primit toate propunerile făcute în raport, care încă a fost luat la cunoștință cu aprobare, iar epitropului Gavril Hango, la propunerea membrului clerical Alexandru Sighiartău, pentru prețioasele servicii ce le-a prestat până acum protopresbiteratului în decurs de 6 ani ca membru al sinodului protopresbiterial, dintre cari în cei trei dintâi ca membru și în comitetul protopresbiterial, iar în cei din urmă trei ca epitrop, mai cu seamă prin exacte conduceri a fondurilor protopresbiterale, compunând însuși statutele fondului de salarizare — sinodul îi exprimă mulțămită protocolară, care i-se va comunica și în scris prin extras protocolar.

După acestea a urmat reconstituirea comitetului și epitropiei pe noul period de trei ani 1906—1908 alegându-se din nou epitrop I. presbiterul Gavril Hango spiritual la penitențiarul din Gherla.

Cu acestea agendele sinodului fiind terminate, protopresbiterul prezident a închis ședința prin o frumoasă cuvântare la care a răspuns preotul T. Cotușiu între strigăte entuziaste la adresa protopresbiterului-prezident T. Hermann.

Cu acestea ne-am depărtat ducând cu noi cele mai bune impresii și speranțe de continuă înaintare, deși înceată, în toate afacerile bisericești noastre din acest tract, cu toate pedecile ce ni-se pun în cale din partea străinilor și prin neglijența unora din noi, având în frunte un conducător atât de înțelept și zelos ca actualul șef tractual T. Hermann. —io—

Tulburările din București.

Epilogul zilei nefaste de 13 Martie decurge acum și agită spiritele încă în măsură destul de mare. Lupta pentru libertate națională a trecut însă de pe câmpul de luptă din fața teatrului național pe terenul cuvântului cu armele minții. Rolul principal îl duc studenții. Aceștia au redactat un manifest, prin care cer ca guvernul să îi asigure, că în teatrul național nici când nu se vor mai da reprezentații în limbă străină, iar pe de altă parte cer delăturarea directorului teatrelor A. Davila.

Ministrul a răspuns studenților și le-a promis că cererea primă se va executa. Davila n'a fost amovat din post, ci i-s'a dat un concediu pe timp nedeterminat, ca să umble prin străinătate. Asemenea și teatrul național stă deocamdată închis.

Studențimea nu i mulțămită cu aceste dispoziții. Inversunarea contra lui Davila e mare și revoltații pretind delăturarea necondiționată a acestuia.

În ajutorul luptei acesteia pentru ridicarea limbei noastre naționale la adevărata ei valoare au pășit în primul loc literații, cari au emanat un frumos manifest, în care provoacă pe tot Românul adevărat să intre în luptă sub steagul lor.

Luni s'a ținut în sala mare dela „Dacia” o grandioasă întrunire publică, unde au vorbit dñii Delavrancea, A. C. Cuza și Iorga, accentuând dreptul limbei naționale ca superior tuturor celorlalte interese.

Studențimea continuă greva față de universitate. Nu vrea să cerceteze prelegerile până ce va ajunge la satisfacție deplină.

În zilele trecute se svonise, că vrea să demonstreze împotriva familiei domnitoare. Studențimea ca o contradovadă a făcut ovații principelui moștenitor, când a mers într'o sară la circ. O deputație de studenți a predat princesei Maria un buchet asigurând familia domnitoare de cea mai mare stimă și alipire.

Mișcarea aceasta impozantă din București a aflat răsunet în toate părțile lo-

cuite de Români. Telegramme de aderență sosesc din toate colțurile.

Studentimea dela universitatea din Iași încă a ținut o mare întrunire în care s'a declarat solidară cu mișcarea din București. Iar din țările celelalte până acum au trimis la București adrese de aderență tinerimea din Viena, și cea din Bpesta. Nu este însă nici un suflet de Român, mai ales în țările cestelalte, care să nu se în-suflețească pentru ideea, care a reclamat mișcarea din București.

Conferențele învățătoarești.

Convocare.

Convoc prin aceasta pe toți învățătorii ortodoksi români din protopopiatele Murăș-Oșorheiu și Reghin la conferența învățătoarească, care se va ține în comuna Deda la 6 și 7 April vechiu 1906 conform programului, comunicat tuturor învățătorilor prin circularul meu dela 1 Martie 1906 nr. 85.

Aștept participarea tuturor la slujba dumnezeiască, care va premerge.

Săcelul-Maramurășului, 16 Martie 1906.

Dr. E. Miron Cristea
comisar conzistorial.

NOUȚĂȚI.

Din cauza sfintei sărbători „Bunavestire” numărul proximal foaiei noastre apare Mercuri.

Sfântul Sinod al bisericii autocefale române din România e convocat în sesiune extraordinară pe 29 Martie v. la București în scopul sfintirii sfântului mir, act ce se săvârșește de întregul sinod.

Proces de presă. „Tribuna” din Arad anunță, că iar s'a pornit proces de presă contra ei pentru articolul de Crăciun „Nădejde” scris de dl Vasile Goldiș, secretar conzistorial în Arad. Dl Goldiș a luat răspunderea.

Expoziția din București. Comisariatul general al expoziției avizează publicul, că pentru durata expoziției a emis bilete de abonament. Prețul unui bilet e fixat cu 50 lei de persoană și 75 lei de familie (tată, mamă și un copil până la 10 ani). Biletele vor fi prevăzute cu fotografia abonaților. Expozanții primesc aceste bilete cu prețul jumătate.

Redactor condamnat. Cetim în ziarele din capitală, că tribunalul din Zagreb a condamnat pe redactorul foii croate „Pocret” la 6 luni temniță și 300 cor. în bani pentru agitație. Acuzatul a apelat.

Funcțiunile publice. În zilele aceste a apărut vol. 8 al statisticei ungare pe anul 1900. Aceasta dă date asupra funcțiunilor publice ale țării. În aceste funcțiuni au fost aplicați 114,761 bărbați și 29,488 femei. Aceștia se împart în diferite categorii. Bărbații au fost în administrație 34 mii, în justiție 19,390, biserică 16,678, școală 29,833, serviciu sanitar 8924, artă și știință 2727, etc. Femei au fost în administrație 367, la educație 13,419, călugărițe 4221, etc. Ce privește vârsta cei mai mulți funcționari sunt între 20—40 ani. După confesiune sunt catolici 54,323 bărbați, 19,141 femei; greco-orientali bărb., 7684, femei 823 greco-catolici bărb. 7231 femei 770, jidani bărb. 15,107, femei 2663. Înre toți ar fi să fie 80% maghiari — așa zice statistica!

Imprumutul Rusiei. Guvernul rusesc a decis în zilele trecute să ia un împrumut de 150 milioane franci, o jumătate din Franța și cealaltă din Anglia. Imprumutul îl va lua cu camătă de 5%.

Examen teoretic se va ține la economia de model comitatensă din Sibiu (piața târgului de vite Nr. 10) în 27 Aprilie n. 1906 la orele 3 după amiază, după programul următor: 1. Limba maghiară. 2. Aritmetica și geometria. 3. Fizica. 4. Științele elementare din economia de câmp. 5. Științele speciale din cultura plantelor. 6. Pomologie. 7. Științele speciale din cultura igienă de vite. Cărțile de economie purtate de elevi, caietele lor etc. se expun să se vadă publică. *Reissenberger*, vice-comite,

Dela comitat. Comisiunea administrativă a comitatului Sibiu și subcomisiunile ei în ședință lunară Luni, în 9 Aprilie la orele 3 d. a. în sala mică a casei comitatense, iar comisiunea pentru *prăsierea cailor*, ține ședință tot în sala mică a casei comitatense Marți în 10 Aprilie, la orele 10 dimineața.

† **Emil Constantin Popovits**, stud. de cl. IV. gimn. după împărțirea cu sfintele taine a decedat în Oradea mare, în etate de 15 ani, în 4 Aprilie n. c. la ora unu din noapte. A fost înmormântat eri, Joi, la orele 4 d. a. E deplâns de mamă sa v. d. Gabriela Dr. Popovits n. Rozvány, apoi de frații și surorile: Gavril, Gheorghe, Irina și Gabriela.

Papa dela Roma a trimis pe sama nenorociților din Courrières 20 mii franci. Foile anticlericale din Belgia, au început să agite într'acolo, ca să nu se mai trimită papei obolul obicinuit, care în anul trecut a ajuns la suma de 100 mii franci, cinstite de anul nou. Aceste foi nu sunt multămite cu darul făcut de papa nenorociților acolora.

Dividende mari. Societatea pe acții Nobel, pentru fabricarea dinamitei, își ține adunarea generală în 10 Aprilie n. Conziliul de administrație va propune să se dea câte 106 la sută dividende de fiecare acție. Frumoase dividende!

Concert în Porumbacul-inferior. Inteligența română din Porumbacul-inferior invită la concertul cel va da cu concursul elevilor constituiți în cor din cursul al II-lea pedagogic al seminarului „Andreian”, Luni, în 3 Aprilie st. v. 1906 a 2-a zi de Paști în edificiul școlaei. Dirigent: George Presmerean, cl. curs. III. Inceputul la orele 7 și jum. seara. Venitul curat e destinat în favorul bibliotecii școlare din Porumbacul-inf.

Concert în Orăștie. Reuniunea română de cântări din Orăștie anunță pe 4/17 Aprilie 1906 (a treia zi de Paști) în sala hotelului „Transsylvania” din Orăștie concert dat de corul teologilor de a. III. din seminarul din Sibiu în favorul fondului pentru completarea gimnaziului român din Brad. Inceputul la 1/28 ore seara. Prețul locurilor: Loge: 12 cor. — Fotele: 4 cor. — Loc I: 3 cor. — Loc II: 2 cor. — Loc III: cor. 1-50 — Parter 1 cor. — Galerie: 50 fil. Bilete de intrare se pot scoate înainte în prăvălia dlui Sim. Corvin iun., și seara la cassă. Tot aici a se adresa și suprasolvirile ce s'ar trimite prin postă.

Hoție mare. Dumineca trecută au intrat hoții în prăvălia unuia dintre cei mai mari aurari din Pesta și au furat scumpeturi în valoare de 25 mii coroane. Fiind Duminecă și prăvălia închisă hoții au putut lucra neconturbați de nime. Au intrat prin pivniță. Încă nu li-s'a dat de urmă.

Din Ghelariu, protopresbiteratul Hunedoarei, ni-se scriu lucruri bune. Extragem dintr'o corespondență mai lungă, pe care din lipsă de spațiu, nu o putem da în întregime, următoarele: În 5/18 Martie s'a făcut acolo sfintirea noului cor, ridicat în sfânta biserică. Actul sfintirii l'a săvârșit preotul locului *Gheorghe Ungur*, cu parohul din Ruda, *Iuliu Holder*. Răspunsurile le au dat coriștii din sat, 35 feciori și fete, instruiți de învățătorul din Ruda, *Ilie Bunea*. Predica a rostit-o părintele *Holder*, care a scos la iveală meritele dlui *Iosif Florea*, ofician la oficiul montanistic, câștigat nu numai în jurul noului cor, ci peste tot pe terenul bisericesc-scolar. S'a făcut apoi sfintirea apei, și stropirea corului și a publicului cu apă sfântă. Coriștii cari acum mai întâiu au cântat în noul cor, vor fi eternizați pe pergament, așiat în ramă de sticlă sus în cor. Învățătorului Bunea comitetul parohial i-a dat atestat de recunoștință, iar coriștii i-au cumpărat un inel de aur, drept suvenir. De prezent se lucrează cu mare zel la ridicarea turnurilor bisericești, și se vor procura două clopote mari pe sama bisericești, pentru a căror sfintire se va ruga Escelența Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan să trimită nn delegat din centru. Dorim, ca harnicii oameni să-și vadă dorința împlinită.

Influințelor timpului este expus fiecare om, și pentru aceea suferă atâția oameni de reumă și podagră. Medici renumiți dovedesc, că binecunoscuta alifie Zoltan nu numai alină durerile cauzate de reumă și podagră, dar le și delătură. Sticla cu 2 coroane în farmaciile B. Zoltan din Budapesta (Szabadságtér) și I. Molnár din Sibiu.

Expoziția de copii din Apoldul-românesc. La crearea premiilor, ce se vor împărți între mamele vrednice, la expoziția de copii, ce se va aranja de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu”, în comuna Apoldul-românesc, au mai contribuit: Dr. Liviu Leményi, avocat, Constantin Colbasi, mare proprietar (Spring), Dr. Octavian Rusu, avocat, Vasile Gămulea, funcț. de bancă și Mateiu Zsiga, directorul „Furnicei” (Făgăraș), fiecare câte 1 cor.

Mântuit dela moarte. Un om oarecare desnădăduit trimite inventatorului crucei duple electro magnetice R. B. nr. 86967, dlui Albert Müller Budapesta V., Vadsz u. 42/V următoarea scrisoare de mulțămite: Stimate domnule Müller! Inainte de toate te încunostițez, că sunt un om sărac și boala m'a silit să intru într'un spital din Budapesta, apoi am stat 4 luni sub îngrijirea doctorilor din Zombor și toate acestea m'au costat 200 cor. fără ca să mă pot vindeca, iar doctorii au perdut nădejdea și eu trebuia să mor. Din întâmplare am dat de vestea crucei duple și am cumpărat-o purtând-o pe piept dupăcum mi-ai scris. În timp scurt în 10 Aprilie m'am sculat din pat, mă simt sănătos și nu mi-e teamă că mor, pentru că m'ai mântuit dta. Iti mulțămesc de mii de ori. Cu stimă Francisc Ostiadat, maginist în Priglența S-Ivan (comit. Bács-Bodrog) în 27 Aprilie 1904. Crucea duple electro-magnetice R. B. nr. 86967 costă numai 6 cor. și vindecă boalele următoare: reumatism, respirație grea, lipsă de somn, batere de inimă, boala rea, de nervi; de aceea indemnăm pe fiecare să se adreseze plin de încredere la dl Albert Müller, Budapesta, V., Vadsz-utca nr. 42/V.

Sănătatea și frumsețea copiilor depinde în primul rând dela nutrirea adevărată. La copii debili, scrofuloși ori cari sufer de chloroză, somatoza fluidă produce adevărată foamă și contribuie astfel la promovarea puterilor și a sănătății în general.

Poșta ultimă.

Semne de pace.

Ca întregire a celor scrise la loc de frunte, mai comunicăm cetitorilor următoarele: *Kossuth* și *Andrássy* au fost chemați eri, Joi, la Viena și astăzi au fost primiți în audiență din partea Maiestății Sale. Pe seară se așteaptă apoi sosirea la Viena a fostului ministru-prezident *Weckerle*. Se crede, că pacea e ca și legată și că *Weckerle* va fi însărcinat cu formarea noului cabinet.

PARTEA LITERARĂ.

St. O. Iosif: Credințe. Poezii.

De Ion Paltin.

I.

Ce timpuriu m'ai cucerit, iubită
Melancolie, credincioasă soră!

Și florul ei „de dulce intristare” i-se strecoară poetului în suflet când privește, Dumineca, horile, primăvara când renaște firea, noaptea în băut argintiu de lună, ziua când „afară-i cer senin”. Ochii săi se opresc asupra unui flutur, care moare, asupra unui copil sărman ajuns la oraș, înșelat în toate credințele lui; privirile sale caută domnițe, cari rățăcesc prin grădini de mănăstiri, în lumina însângerată a amurgului, pe cărări cu flori ce-și scutură petalele; pe poet, când vede o icoană cu pruncul Isus, îl poartă gândul la vremea „chinurilor ideale”, la vremea când încununat cu spini, urcând Calvarul, Pe umăr crucea singur țî-o vei duce, Și vei muri, strigând la cer, pe cruce!...

Mai mult.

„Dulcele și tristul bard al durerii” se vede mort. Visele îi dorm, încât nici nu se poate întreba, ca Eminescu:

Cine i acel ce mi spune povestea pe de rost?

Groapa îi e pustie. Nime nu varsă o lacrimă pentru el, nime nu aprinde, în sărbători, o candelă la mormântul lui, nime nu depune o cunună.

În zori mai cîrpește vre-o pasăre pribeagă Pe brațul crucii negre ce-ți străjue mormântul, Prin erba mohorâtă cu șuer trece vântul — Și multe spune dănsul.

Despre durere, amar, singurătate, uitare...

Dar nu! Pe când „dragile credințe” îl părăsiau „ieri una — astăzi una”, pe când era în pragul morții,

Mi-ai eșit atunci în cale

Mi-ai zîmbit — și-a fost de-ajuns

Înima i-se umple de simțiri calde, și

Cîntecul cel nou, de mîne,

Tot mai clar în minte-mi sună...

Acum privești sunt altele și ele când înfloresc merii, poetul nu se mai gîndește la moarte, ci vede 'n gîteala lor „o premenire de sărbătoare”; peste grădini nu mai stăpânește o liniște de țintirim, — ele-s „temple pline de zvon”; florile nu mai plâng cu lacrimi de petale o-filite, ci sunt „amvoane sfînte”; fluturii nu mai mor în preajma vr'unei fir de tămăiță, ci sunt soli cari vestesc sfârșitul durerii; păstorașul nu mai e un biet rătăcit, ci un puin de cioban — cel mai mîndru în horă. Nici păsările nu mai sunt „păsări pribege”, ci rîndunele, *părechi* de rîndunele, cari își clădesc cuiburi. Ear poetul „furat de un vis”, privește zăbind la ele:

O spune-mi, dragă rîndunea
Ce zbori mereu în preajma mea,
Tu știi mai bine.
O să-mi ajute Dumnezeu
Să-mi pot alcătui, ca tine,
Un-cuib al meu?

După întrebarea aceasta urmează apoi „valul de armonie” al cântecelor cu „măndre rime”, asemenea unui „murmur nesfârșit de ape”.

Dar nu iubirea singură liniștește și mîngăie sufletul poetului. „Poveștile străbune și cântecele uitate”, feți ai „dragă-lăsei muze populare”, îl ademenesc și ele în împărăția lor de vrajă, și atunci pe dinaintea ochilor nostri trec în goană nebună Făt-Frumos cu iubita lui, alungați de zmeoica din bazme; vedem o hărcă de babă, care vrăjește fântânile și încurocă pe flăcăi; ne doare despărțirea unui viteaz de fata, căreia-i dă o năframă ursită să însemne moartea celui drag prin trei picături de sânge; ne uimește puterea lui Gruia, care rupe funiile „răsucite 'n trei și 'mpletite 'n șase” și s'avîntă după păgâni:

Tropotă copitele,
Pulberea o scurmă, —
Turcii-și pierd săritele
Alungați din urmă...

Cu cât drag mai cetim apoi despre cei doi voinici: străinul, care își gonește fugarul și e mort de spaimă când aude un zgomot de departe:

E un biet creștin fecuminte,
A bătut,
A petrecut,
Și tot cîntă...

Dl *Iosif* a cuprins în volumașul acesta de poezii și o serie de pastele: „Icoane din Carpați”. Nu sunt numai icoane: a Caraimanului, a Vărfului-cu-dor, icoane dela șes, dela poale, icoane splendide cu înserări tainice, cu amurgituri zgomotoase, ci și izbușniri puternice de bucurie, de bucuria revederii brădetului, erupții calde de dorul libertății din necuprinsul văzduhului, gânduri cari nasc fără veste în suflet la privești neobicinuite, și vre-o poveste fantastică la gura unei peșteri. Tablouri răzlețe găsim apoi în mai multe poezii, zugrăvite mai ales în culori poetice.

Pentru a fi complet în arătarea cuprinsului „Credințelor” trebuie să mai înzist asupra unei părți, care e nouă în forma aceasta — la dl *Iosif*: inspirația istorică. E drept, că un alt volum al său: „Din zile mari” laudă pe Ștefan cel Mare în frumoase cântări vioaie, dar cartea aceasta, mai bună decât obicinuitele lucrări de comandă, nu va rămânea în întregime.

Cele câteva poezii cu subiect istoric din „Credințe” sunt inspirate de oameni și fapte din Ardeal.

Pe poet îl ispitește mai întâi *legenda* gorunului, la umbra căruia „pe o noapte întunecată trei căpitani și-au fost jurat frăție”. Legătura lor de a-și „mântui neamul de robie” a fost zadarnică, — au fost prinși cu violență și s'au „săvârșit pe roată”. Suspinele iobagilor se urmară tot cumpulate.

Când eată, tinăr Craiu ridică steagul... Căzu și el, ca să doarmă în povestea dureroasă a frunzelor aceluiași stejar, care se frământă „nefrînt de vreme”. De cdată se întunecă cerul, vântul game, ear gorunul „cere semn din ceruri”.

Și iacă! Trăznit zgudue gorunul
Și val de crengi acopere mormântul,
În care mîndrul Craiu își doarme somnul...

Dar semnul n'a fost înțeles, glasul Domnului din ceruri n'a fost ascultat.

Căci au pierdut credința lor în Domnul!

Atunci gândul poetului zboară la aceea manifestare fără păreche a înțelegerii dorului de neam, care a fost adunarea de pe „Câmpul libertății”.

O sfîntă zi de sărbătoare!
Popor voinic din văi și lunci,
Te-om mai vedea odată oare
Precum te-ai arătat atunci?

Dar „întâmplări așa mărețe zbucnesc odată la un veac”, și poetul ear trebuie să viseze. Când privește zarea de sânge a unui asfințit și tresare la glasul unui buciur.

Visam, Austrie, că 'n flăcări
Se dărmă vechiul tău imperiu...

Nr. 219/1906

(71) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante Borgo-Bistrița, din protopresbiteratul gr. or. al Bistriței, se scrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt venitele arătate în coala de fașiune B.

Concurenții au așii înaintă suplicile înscrise conform legilor în vigoare pentru parohiile de clasa I-ă la oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Bistrița în Borgo-Bistrița p. u. Borgo-Prund, și după prealibila în cunoștință a protopresbiterului, se pot înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cântă respective a celebra și cuvânta.

Borgo-Bistrița în 15 Februarie 1906.
In conțelegere cu comitetul parohial.

Simion Monda
protopresbiter.

Nr. 49 1906.

[73] 2-3

Concurs

Prin aceasta se publică concurs la postul vacant de paroh în Valcele rele din tractul Hațeg, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele în aceasta parohie de clasa III sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor dela stat.

Concurenții să trimită cererile lor cu documentele recerute la subsemnatul oficiu protopresbiterat și să se prezenteze în vre-o Duminecă în biserică, spre a-și arăta vrednicia în cântarea și cuvântarea bisericească. Hațeg, în 18 Martie 1906.

In conțelegere cu comitetul parohial.
Oficiul protopresbiterat gr. or. al Hațegului.

Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Multe milioane de dame alese
folosesc universal renumita

CREMĂ MARGIT

a lui **Földes**
care e

fără unsoare, nestricăcioasă
și care imediat înfrumusețează.

Crema Margit a lui Földes e un mijloc nestricăcios, de efect grabnic și sigur contra pistriurilor, petelor de ficat, carilor de piele, și altor necurătenii ale pielii. — Cele mai alese dame din lume folosesc Crema Margit și sunt încântate de efectul ei neîntrecut și miraculos. — După întrebuițarea unui borean fiecare se poate convinge despre aceasta. A se feri de imitații!

PREȚUL unui borean mic 1 cor,
mare 2 cor., Săpunul Margit 70 fl.,
Pudra Margit 1-20 cor., Apa Margit
pentru obraz 1 cor., Pasta de dinți
(02) 2-5 Margit 1 cor.

Producător:

Clemens v. FÖLDES

farmacist în ARAD.

Comandă dela 6 cor. se efectuează franco.

În Sibiu se capătă în farmaciile:
Fabritius Guidó, Meltzer Gusztáv,
Molnár J. C., Müller Károly și
Rummler Ervin; în drogeria Mor-
scher Károly și parfumeria Meltzer.

Efect grabnic și sigur.

Scutită prin lege.

Devisa: Fiecare bucată de săpun Schicht e curată și liberă de ori-ce substanțe păgubitoare

Săpunul Schicht

(săpun cu cerb ori cu cheiă)

e cel mai bun și mai efin, pentru
ori-ce albituri și pentru ori-ce me-
todă de spălat.

Garanță: 25,000 cor. plătește firma Georg Schicht în Aussig fiecareia, care dovedește, că săpunul ei cu nu-mele „Schicht” conține ôrecari adausuri stricăcioase.

Somatose

(albumină de carne)

Mijloc nutritor și întăritor

pacienți de stomah și nervi

pentru

etc.

63 b 1-5

Magazin de specialitate!

Mare depozit de

juvaericeale, aurării, argintării, oroloage

de aur și de argint, pentru domni și dame

toate noutăți.

A. MORAWETZ, juvaer și gravor.

Sibiu, strada cîsnădiei nr. 14.

[74] 1-

Aur și argint vechiu se cumpără ori se primește ca plătire.

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marelui împovărări a stomacului sau prin c-u-sumarea de mîncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu neregulat și au contras bôle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârșiri de stomach,

Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach
li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din burueni renumite și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin bun; întărește și înviorază organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delatără conturbațiile de mistuire și influențează puternic asupra noiei formări de sânge sănătos.

Prin întrebuițarea regulată a vinului de burueni bôlele de stomach vor fi curate încă în formare. Să nu întârzie nime dar a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe vechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de burueni

cu urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie, precum și conglomerarea sîngelui în ficat, plină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delatără iute cu vinul de burueni. Vinul de burueni delatără mistuirea grea și depărtază prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei

misturi rele a formării insuficiente de sânge și a stării bolnăvicioase a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile pierdute (insomnie) consumă adeseori înecutul cu înecutul multe persoane. Vinul de burueni dă slăbiciunii puteri de traiu un nou și proșpăt impuls. Vinul de burueni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutrearea, ușurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sîngelui, calmă și nervi escitați și crează nouă voce de viață. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțămîntă dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vînzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Tunisor, Siliște, Ocna, Slănic, Seica-mare, Nocrich, Avrig, Tâlmaci, Boia, Cîsnădie, Poplaca, Gurariului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-sus, Petrifalău, Sebeșul-săseș, Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Beșineu, Mihail, Teiuș, Blaj, Pănade, Țapu, Mediaș, Birljet, Sân-Mărtin, Ibașfalău, Basna, Agnita, Cîncu-mare, Boholț, Făgăraș, Beclean, Cămpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hațeg, Lunca, Puj, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardeal, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate calitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vă de falsificări!

Să se cêră anumit:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sînt: Vin de Malaga 50,0 Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cîreșe 320,0, Coacăză, Anis, Rădăcină „Helen”, iarba ferului americană, Rădăcina „Entianus”, „Kalmus” à 10,0. Tote aceste se amestecă.

un. dcm. [11] 21 -

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase, pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, în-dată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mîntuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(119) 31-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adănc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toate de metal.

Prețcuranturi ilustrate gratis.

